

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS-i

PÕHIKIRI

1. AKTSIASELTSI ÄRINIMI, ASUKOHT, TEGEVUSVALDKOND JA EESMÄRK

- 1.1. Aktsiaseltsi ärinimi on Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS.
- 1.2. Aktsiaseltsi asukoht on Tartu linn.
- 1.3. Aktsiaseltsi põhitegevusala on loomakasvatuse abitegevus. Aktsiaselts tegeleb:
 - 1.3.1. põllumajandusloomade jõudluskontrolli läbiviimisega;
 - 1.3.2. põllumajandusloomade geneetilise väärtuse hindamisega;
 - 1.3.3. piimakvaliteedi sõltumatu kontrollimisega; ning
 - 1.3.4. kõrvamärkide väljastamisega.
- 1.4. Aktsiaselts võib arendada oma tegevust ja müüa kaupu ning teenuseid, sealhulgas tegeleda teavituse, nõustamise ja koolitamisega ning osaleda teadus- ja arendustegevuses ning katsetes.
- 1.5. Aktsiaseltsi eesmärk on erahaldustegevuse raames pakkuda põllumajandustootjatele ja teistele toidukäitlejatele kaupu ja teenuseid, mis toetavad nende konkurentsivõimet, eelkõige toodangu suurendamise või selle kvaliteedi parandamise kaudu.
- 1.6. Aktsiaseltsi juhtimisel rakendatakse head ühingujuhtimise tava ning jätkusuutliku ja vastutustundliku tegevuse põhimõtteid ning kirjeldatakse nende järgimist majandusaasta aruandes.

2. AKTSIASELTSI AKTSIAKAPITAL JA AKTSIAD

- 2.1. Aktsiaseltsi miinimumkapitali suurus on 366 000 eurot ning maksimumkapitali suurus on 1 464 000 eurot.
- 2.2. Aktsiaseltsil on ühte liiki aktsiad. Kõik aktsiaseltsi aktsiad on nimelised ja vabalt võõrandatavad ning panditavad.
- 2.3. Aktsiaseltsi iga aktsia nimiväärtus on 1 (üks) euro.
- 2.4. Aktsiaraamatut peab Eesti väärtpaberite registri pidaja.
- 2.5. Aktsiate eest võib tasuda nii rahaliste kui ka mitterahaliste sissemaksetega.
 - 2.5.1. Rahalised sissemaksed tuleb tasuda aktsiaseltsi pangaarvele.
 - 2.5.2. Kui mitterahalise sissemakse eseme hindamiseks on olemas üldiselt tunnustatud eksperdid, tuleb mitterahalise sissemakse ese lasta hinnata neil. Muul juhul hindab mitterahalist sissemakset juhatuse või eksperdi tehtud hindamise kohta tuleb koostada asjakohane hindamisakt, mida säilitatakse alaliselt koos vandeaudiitori aruandega.

3. AKTSIASELTSI ÜLDKOOSOLEK

- 3.1. Aktsiaseltsi kõrgeim juhtimisorgan on üldkoosolek.
- 3.2. Üldkoosolek viiakse läbi aktsiaseltsi asukohas, kui üldkoosoleku kokkukutsumise teates ei ole märgitud teisiti.
- 3.3. Kui üldkoosoleku kutsub kokku juhatus või nõukogu, määrab nõukogu üldkoosoleku päevakorra ja esitab oma ettepaneku iga päevakorrapunkti kohta juhatuse poolt koostatud otsuse eelnõu kohta.
- 3.4. Korralise üldkoosoleku kutsub juhatus kokku hiljemalt nelja kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates. Erakorraline üldkoosolek kutsutakse kokku seaduses sätestatud tingimustel.
- 3.5. Juhatus saadab üldkoosoleku toimumise teate kõigile nimeliste aktsiate omanikele seaduses sätestatud korras aktsiaraamatusse kantud aadressile või elektrooniliselt aktsionäri teatatud elektronposti aadressile. Elektroonilise teate saatmisel järgitakse äriseadustikus sätestatud teate kättesaamise kinnitamise nõudeid.
- 3.6. Korralise koosoleku toimumisest peab ette teatama vähemalt kolm nädalat. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest peab ette teatama vähemalt üks nädal. Üldkoosoleku kokkukutsumise teates tuleb märkida seaduses sätestatud andmed.
- 3.7. Üldkoosolek on otsustusvõimeline, kui sellel on esindatud üle poole aktsiatega esindatud häältest. Kui üldkoosolek ei ole otsustusvõimeline, kutsub juhatus kolme nädala jooksul, kuid mitte varem kui seitsme päeva pärast, kokku uue koosoleku sama päevakorraga. Uus üldkoosolek on pädev vastu võtma otsuseid sõltumata koosolekul esindatud häältest.
- 3.8. Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häältest, kui seaduse või põhikirjaga ei ole ette nähtud suuremat häälteenamust. Nõukogu liikme enne volituste tähtaja lõppu tagasikutsumise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häältest.
- 3.9. Lisaks äriseadustikus sätestatud pädevusele kuulub riigivara-seadusest tulenevalt üldkoosoleku pädevusse:
 - 3.9.1. teises äriühingus väärtpaberituru seaduse § 9 tähenduses olulise osaluse (edaspidi oluline osalus) omandamise ja võõrandamise otsustamine; emaettevõtjana tegutseva aktsiaseltsi üldkoosoleku otsus on vajalik ka tema tütarettevõtja poolt teises äriühingus olulise osaluse omandamiseks või võõrandamiseks;
 - 3.9.2. tütarettevõtjate juhtimise ja aruandluse põhimõtete kehtestamine;
 - 3.9.3. nende tütarettevõtja otsuste määramine, mille tegemiseks on vajalik emaettevõtjana tegutseva aktsiaseltsi üldkoosoleku või nõukogu nõusolek, ning sellise nõusoleku andmine või selle andmise delegeerimine nõukogule;
 - 3.9.4. nõukogu töökorra kehtestamine;
 - 3.9.5. nõukogu liikmele nõukogu töös osalemisega kaasnevate kulude katmise korra kehtestamine;

- 3.9.6. aktsiaseltsile omaniku ootuste kehtestamine, millega määratakse valdkondlikud ja finantseesmärgid ning mida uuendatakse vähemalt igal kolmandal aastal.

4. AKTSIASELTSI JUHTORGANITE LIIKMED

- 4.1. Aktsiaseltsi juhtorgani (nõukogu või juhatuse) liikmeks ei või olla isik:
- 4.1.1. kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud isiku pankroti;
 - 4.1.2. kelle süüline tegevus või tegevusetus on kaasa toonud juriidilisele isikule antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise;
 - 4.1.3. kellel on ärikeeld;
 - 4.1.4. kelle süüline tegevus või tegevusetus on tekitanud kahju juriidilisele isikule;
 - 4.1.5. keda on majanduslase, ametialase või varavastase kuriteo eest karistatud; nimetatud keeld ei laiene isikutele, kelle karistusandmed on karistusregistrist kustutatud;
 - 4.1.6. kellel on aktsiaseltsiga seotud olulised ärihuvid, mis väljenduvad muu hulgas olulise osaluse omamises sellises juriidilises isikus või kuulumises sellise juriidilise isiku juhtorganisse, kes on aktsiaseltsi oluline kaupade müüja või ostja, teenuste osutaja või tellija.
- 4.2. Punktides 4.1.1–4.1.4 nimetatud piirangud kehtivad viis aastat pärast pankroti väljakuulutamist, tegevusloa kehtetuks tunnistamist, ärikeelu lõppemist või kahju hüvitamist.
- 4.3. Punktides 4.1.1–4.1.5 ja 5.3 sätestatud piirangud tulenevad riigivaraseadusest ning kehtivad lisaks äriseadustikus sätestatud piirangutele. Punktis 4.1.6 sätestatud piirang on põhikirjas ette nähtud täiendav piirang.
- 4.4. Kui punktides 4.1.1–4.1.6 nimetatud asjaolu ilmneb pärast isiku saamist aktsiaseltsi juhatuse või nõukogu liikmeks, peab juhatuse liige sellest teavitama nõukogu ja nõukogu liige üldkoosolekut. Asjaolu ilmnemine pärast isiku saamist juhatuse või nõukogu liikmeks on tema tagasikutsumise aluseks ja mõjuvaks põhjuseks.

5. AKTSIASELTSI NÕUKOGU

- 5.1. Aktsiaseltsil on kolme- kuni viieliikmeline nõukogu. Nõukogu liikmed valitakse kuni kolmeks aastaks. Nõukogu pädevus tuleneb äriseadustikust ja seda ei piirata põhikirjaga.
- 5.2. Nõukogu liikmete arvu määramisel lähtutakse äriühingu suurusest ja majanduslikust olukorrast ning vajadusest tagada nõukogu ülesannete tõhus täitmine. Osaluse valitsejal on õigus teha nõukogu liikme valimise ja tagasikutsumise ettepanek vähemalt riigi osaluse proportsioonile vastava arvu nõukogu liikmete kohta. Nende nõukogu liikmete valimisel ja tagasikutsumisel, kelle kohta otsuse või ettepaneku tegemise õigus on riigil, ning nõukogu koosseisu suuruse ja liikmete volituste kestuse määramisel lähtub osaluse valitseja riigivaraseaduses sätestatud nimetamiskomitee ettepanekust, arvestades riigivaraseaduses sätestatud erandeid.

- 5.3. Aktsiaseltsi nõukogu liikmeks ei või olla isik, kellel on aktsiaseltsiga sisuline huvide konflikt, mille allikaks võib muu hulgas olla asjaolu, et isik või temaga seotud isik:
- 5.3.1. on füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegutseb aktsiaseltsiga samal tegevusalal ja kes ei ole aktsiaseltsi aktsionär;
 - 5.3.2. on aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik, kui ta ei ole aktsiaseltsi aktsionär;
 - 5.3.3. omab olulist osalust äriühingus, mis tegutseb aktsiaseltsiga samal tegevusalal ja mis ei ole aktsiaseltsi aktsionär;
 - 5.3.4. on aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtorgani liige, välja arvatud, kui tegu on riigi osalusega äriühinguga või aktsiaseltsiga samasse kontserni kuuluva äriühinguga või äriühinguga, mis on aktsiaseltsi aktsionär;
 - 5.3.5. omab aktsiaseltsiga seotud olulisi ärihuve, mis väljenduvad muu hulgas olulise osaluse omamises sellises juriidilises isikus või kuulumises sellise juriidilise isiku juhtorganisse, kes on aktsiaseltsi oluline kaupade müüja või ostja, teenuste osutaja või tellija. Seotud isik punkti 5.3 tähenduses on riigivaraseaduse kohaselt abikaasa, registreeritud elukaaslane, vanem, laps ja lapselaps ning isik, keda seob nõukogu liikme kandidaadiga ühine majapidamine.
- 5.4. Aktsiaseltsi kui riigi osalusega äriühingu nõukogu järgib äriseadustikus ja riigivaraseaduses koosoleku protokoll ja andmete esitamise kohta sätestatud nõudeid. Nõukogu esimees on kohustatud esitama osaluse valitsejale:
- 5.4.1. nõukogu koosoleku päevakorra vähemalt kolm tööpäeva enne koosoleku toimumist ja protokoll koopia koos koosoleku materjalidega ühe kuu jooksul pärast nõukogu koosoleku toimumist;
 - 5.4.2. nõukogu otsuse vastuvõtmise korral koosolekut kokku kutsumata nõukogu otsuse eelnõu samal ajal selle väljasaatmisega nõukogu liikmetele ja hääletusprotokoll või hääletustulemused viie tööpäeva jooksul pärast hääletamist.
- 5.5. Üldkoosolek valib nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust.
- 5.6. Nõukogu ja nõukogu esimeest teenindab asjaajamisküsimustes, sealhulgas punktis 5.4 nimetatud küsimustes, juhatus aktsiaseltsi arvel.
- 5.7. Nõukogu liikmetele määratakse võrdne tasu, kui seadusest ei tulene teisiti. Nõukogu liikmete tasu suuruse ja selle maksmise korra otsustab üldkoosolek, arvestades aktsiaseltsi spetsiifikat. Nõukogu liikmele võidakse määrata täiendav tasu seoses tema osalemisega auditikomitee või muu nõukogu organi tegevuses. Nõukogu esimehele võidakse määrata suurem tasu. Üldkoosolek võib nõukogu esimehe tasu vähendada või selle maksmise peatada, kui punktis 5.4 sätestatud andmete esitamise kohustused on jäetud täitmata.
- 5.8. Tasu väljamaksmisel arvestatakse nõukogu liikme osalemist nõukogu koosolekutel ja nõukogu organi tegevuses.
- 5.9. Nõukogu liikme tagasikutsumise korral ei maksta temale hüvitist.

- 5.10. Nõukogu annab juhatusele korraldusi aktsiaseltsi juhtimise korraldamisel. Nõukogu nõusolek on vajalik aktsiaseltsi nimel tehingute tegemiseks, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, eelkõige tehingute tegemiseks, millega kaasneb:
- 5.10.1. osaluse omandamine ja lõppemine teistes ühingutes;
 - 5.10.2. tütarettevõtja asutamine või lõpetamine;
 - 5.10.3. ettevõtte omandamine, võõrandamine või selle tegevuse lõpetamine;
 - 5.10.4. kinnisasjade ja registrisse kantud vallasasjade võõrandamine ja koormamine;
 - 5.10.5. välisfiliaalide asutamine ja sulgemine;
 - 5.10.6. investeeringute tegemine, mis ületavad selleks majandusaastaks ettenähtud kulutuste summa;
 - 5.10.7. laenude ja võlakohustuste võtmine, mis ületavad selleks majandusaastaks ettenähtud summa;
 - 5.10.8. laenude andmine ja võlakohustuste tagamine, kui see väljub igapäevase majandustegevuse raamest.
- 5.11. Nõukogu kinnitab aktsiaseltsi strateegia, sealhulgas finantsplaani ja aastaeelarve, lähtudes üldkoosoleku kehtestatud omaniku ootustest.

6. AKTSIASELTSI JUHATUS

- 6.1. Aktsiaseltsi juhatus on aktsiaseltsi juhtimisorgan, kes juhib aktsiaseltsi igapäevast tegevust ja esindab aktsiaseltsi. Juhatuses on üks kuni kolm liiget, kelle valib nõukogu kuni viieks aastaks.
- 6.2. Kui juhatuses on rohkem kui üks liige, nimetab nõukogu juhatuse liikmete hulgast juhatuse esimehe. Iga juhatuse liige võib aktsiaseltsi esindada kõigis õigustoimingutes.
- 6.3. Juhatus liikmele võib tasu ja punktis 6.4 nimetatud täiendavat tasu ning lahkumishüvitist maksta üksnes temaga sõlmitud juhatuse liikme lepingu alusel. Kui juhatuse liige täidab lisaks aktsiaseltsi juhatuse liikme ülesannetele muid aktsiaseltsile vajalikke ülesandeid, siis nende ülesannete eest võib tasu maksta üksnes, kui see on ette nähtud juhatuse liikme lepingus.
- 6.4. Juhatus liikmele võib maksta täiendavat tasu, arvestades tema töö tulemuslikkust. Täiendava tasu suurus peab olema põhjendatud, kusjuures arvestatakse aktsiaseltsile seatud eesmärkide täitmist ning aktsiaseltsi loodud lisandväärtust ja turupositsiooni. Majandusaasta jooksul makstava täiendava tasu suurus kokku ei või ületada juhatuse liikmele eelmisel majandusaastal makstud neljakordset keskmist kuutasu, mille arvutamisel ei võeta arvesse eelmisel majandusaastal makstud käesoleva punkti esimeses lauses nimetatud täiendavat tasu.
- 6.5. Juhatus liikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist. Lahkumishüvitist võib maksta juhatuse liikme tagasikutsumise ajal kehtiva kuni kolme kuu tasu ulatuses.

- 6.6. Juhatus liikmele võib nõukogu põhjendatud otsuse alusel pärast juhatuse liikme volituste perioodi lõppu maksta hüvitist konkurentsikeelu järgimise eest kuni 12 kuu jooksul, kusjuures kuu eest makstav hüvitis ei või olla suurem volituste lõppemise ajal kehtinud kuutasust.
- 6.7. Juhatus on aruandekohustuslik nõukogu ja üldkoosoleku ees.
- 6.8. Juhatus on kohustatud kehtestama sisekontrollisüsteemi ja tagama selle toimimise.
- 6.9. Kui aruandeaasta bilansipäeva seisuga on aktsiaseltsi bilansimaht suurem kui 15 miljonit eurot või aruandeaasta tulud on suuremad kui 10 miljonit eurot, on juhatus kohustatud moodustama siseaudiitori ametikoha või ostma siseaudiitori teenust.
- 6.10. Aktsiaseltsil on õigus loobuda punktis 6.9 nimetatud siseaudiitori ametikoha loomisest ja siseaudiitori teenuse ostmisest, kui talle ei laiene audiitortegevuse seaduse §-s 99 sätestatud auditikomitee moodustamise kohustus, nõukogu sellekohane otsus on kooskõlastatud aktsiaseltsi kõigi aktsionäridega ning riigi osaluse valitseja võimaldab nõukogul kasutada siseauditite tegemiseks enda juhitava asutuse siseauditi üksust.
- 6.11. Osaluse valitsejal on õigus nõuda aktsiaseltsis erikontrolli tegemist ning kasutada selleks enda juhitava asutuse struktuuriüksust.
- 6.12. Osaluse valitsejal on õigus tutvuda aktsiaseltsi nõukogu ja siseauditi tegevusega seotud dokumentidega.

7. TOETUSTE JA ANNETUSTE KORD

- 7.1. Aktsiaselts võib toetusi maksta ja annetusi teha üksnes teadus- ja arendustegevuse eesmärgil oma tegevusvaldkonnas ning üksnes juhul, kui see aitab kaasa aktsiaseltsi tegevus- ja finantseesmärkide saavutamisele.
- 7.2. Kalendriaasta jooksul võib aktsiaselts koos oma konsolideerimisgruppi kuuluvate tütarettevõtjatega kokku maksta toetusi ja teha annetusi kuni 0,5 protsendi ulatuses aktsiaseltsi kolme eelneva majandusaasta keskmisest konsolideeritud puhaskasumist, kui aktsiaseltsi majanduslik seis seda võimaldab. Majandusaastaks toetusteks ja annetusteks ettenähtud piirsumma määrab nõukogu aastaeelarves.
- 7.3. Toetuse maksmise või annetuse tegemise otsustab juhatus nõukogu kinnitatud aastaeelarves ette nähtud piirsumma ulatuses. Vajaduse korral sõlmib juhatus toetuse või annetuse saajaga sihipärase kasutamise lepingu ning kontrollib toetuse või annetuse sihipärast kasutamist.
- 7.4. Teave makstud toetuste ja tehtud annetuste kohta avaldatakse aktsiaseltsi veebilehel kolme tööpäeva jooksul sellekohase otsuse tegemisest arvates ja see on veebilehel avalik vähemalt viie aasta jooksul toetamise lõppemisest või annetuse tegemisest arvates. Veebilehel märgitakse toetuse või annetuse saaja nimi või nimetus, toetuse või annetuse summa ning põhjendus selle kohta, kuidas toetus või annetus aitab kaasa aktsiaseltsi tegevus- ja finantseesmärkide saavutamisele.

8. EELARVE, ARUANDLUS, RESERVKAPITAL JA KASUMI JAOTAMINE

- 8.1. Aktsiaseltsi kõikide tulude ja kulude kohta koostatakse eelarve, mis peab vastama riigieelarve seaduse §-s 6 esitatud eelarvepositsiooni reeglitele, §-s 10 esitatud netovõlakkoormuse reeglile ja § 11 alusel kehtestatud piirangutele ning milles põhitegevuse tulem ei ole väiksem ega netovõlakkoormus suurem kui nõukogu kinnitatud finantsplaanis.
- 8.2. Aktsiaselts koostab ja esitab igal aastal riigieelarve seaduse §-s 12 sätestatud nõuetele vastava finantsplaani oma jooksva eelarveaasta, sellele eelnenud eelarveaasta ja järgneva nelja eelarveaasta kohta. Finantsplaani on aluseks aktsiaseltsi eelarve koostamisel. Finantsplaani esitatakse osaluse valitseja kaudu Rahandusministeeriumile hiljemalt iga aasta 15. juuliks. Kui pärast finantsplaani esitamist tehtud Riigikogu või Vabariigi Valitsuse otsus mõjutab finantsplaani andmeid, kinnitab nõukogu uue finantsplaani ja eelarve ning uus finantsplaani esitatakse osaluse valitseja kaudu Rahandusministeeriumile ühe kuu jooksul selle kinnitamisest arvates.
- 8.3. Aktsiaseltsi majandusaastaks on kalendriaasta ehk periood 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini. Auditeeritud majandusaasta aruanne kinnitatakse ja esitatakse äriregistrile nelja kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates.
 - 8.3.1. Aktsiaseltsi veebilehel avaldatakse majandusaasta aruandega samal ajal ülevaade selle kohta, kuidas nõukogu on aktsiaseltsi tegevust aruandeperioodil planeerinud, juhtimist korraldanud ja järelevalvet teinud.
 - 8.3.2. Aktsiaseltsi veebilehel avaldatakse majandusaasta aruandega samal ajal ülevaade igale nõukogu ja juhatuse liikmele majandusaasta jooksul makstud tasude summast, eristades juhatuse liikmele töö tulemuslikkuse eest makstud täiendava tasu summa (punkt 6.4).
 - 8.3.3. Majandusaasta aruanne sisaldab ülevaadet jätkusuutliku ja vastutustundliku tegevuse põhimõtete järgimisest ning aktsiaseltsi hinnangul tema tegevuse olulistest majanduslikest, sotsiaalsetest ja keskkonnamõjudest ning võimalikest muudest olulistest mõjudest, mis võivad mõjutada asjaomaseid huvirühmi.
- 8.4. Äriühingu teistel aktsionäridel on õigus nõuda majandusaasta aruannet ja sellega kaasnevat ülevaadet tutvumiseks samal tähtajal.
- 8.5. Aktsiaseltsi kahjumi katmiseks ja aktsiakapitali suurendamiseks mõeldud reservkapital moodustatakse iga-aastastest eraldistest puhaskasumist või muudest eraldistest. Reservkapitali suurus on 1/10 aktsiakapitalist. Igal majandusaastal reservkapitali kantava summa otsustab üldkoosolek kooskõlas seaduse ja käesoleva põhikirjaga.
- 8.6. Aktsiaseltsi juhatusel on õigus teha nõukogu nõusolekul pärast majandusaasta möödumist ja enne majandusaasta aruande kinnitamist aktsionäridele ettemakseid eeldatava kasumi arvel kuni poole ulatuses summast, mida võib aktsionäride vahel jaotada.

9. LÕPETAMINE, ÜHINEMINE, JAGUNEMINE, ÜMBERKUJUNDAMINE

9.1. Aktsiaseltsi lõpetamine, ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine toimub seaduses sätestatud korras.